

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС И ЛОГИСТИКА“

Приета от ФС (протокол № 11/ 25. 04. 2024 г.)

Приета от КС (протокол № 9/ 16. 04. 2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „БИЗНЕС ЕТИКА И КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ“

ЗА СПЕЦ: „Бизнес и мениджмънт (с преподаване на английски език)“;

ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Петя Данкова)

2. ....
(гл. ас. д-р Влади Куршумов)

Ръководител катедра: .....
„Индустириален бизнес и логистика“ (доц. д-р Пламен Павлов)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината разглежда етичните предизвикателства, пред които е изправен съвременният бизнес, както и начините, по които индивидите и организациите могат да се справят с тези предизвикателства. Курсът се основава на водещото мислене и практика в областта на етиката и моралната философия. Стъпвайки върху убеждението, че бизнес етиката по своята същност е интердисциплинарна, курсът е свързан с дисциплини като мениджмънт, лидерство, стратегия, финанси и организационно поведение. Дисциплината „Бизнес етика и корпоративна социална отговорност” развива следните ключови компетентности: гражданска и личностна.

Целта на дисциплината е да даде възможност на студентите да развият критични умения и аналитични рамки, необходими за идентифициране, характеризиране и разрешаване на етични дилеми, които могат да възникнат в тяхната бизнес кариера. Дисциплината е насочена към това: (1) да обясни какво представляват моралните преценки и как те са неразделна част от всички бизнес решения; (2) да обсъди как правим морални преценки в живота си, особено в бизнеса; (3) да проучи как да станем по-добри в правенето на морални преценки чрез теоретично обучение, размисъл и практика; (4) да научи да прилагаме теоретичните морални принципи за оценка и преценка на сложни етични въпроси в съвременния бизнес; (5) да научи да прилагаме подхода за управление на заинтересованите лица за постигане на корпоративна социална отговорност.

Чрез разнообразни инструменти за преподаване и обсъждане на различни практически казуси курсът е разработен така, че да насърчава участието на студентите с висока степен на ангажираност. Методите на преподаване включват лекции, съчетани с дискусии, развиване на умения чрез подход за решаване на проблеми и индивидуални или групови задачи за решаване на казуси. За да се постигне максимална ефективност на обучението, студентите се насърчават да участват в дискусиите, например като дават лични примери или идеи и задават въпроси.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. ДЕФИНИРАНЕ НА ЕТИКАТА		3	3	
1.1.	Въведение			
1.2.	Морал и етика			
1.3.	Етиката и законът			
Тема 2. МОРАЛНО РАЗСЪЖДЕНИЕ		3	3	
2.1.	Морално разсъждение в контекста на аргументи			
2.2.	Теория на Колберг за моралното развитие			
2.3.	Етични дилеми			
Тема 3. НОРМАТИВНИ ЕТИЧНИ ТЕОРИИ		6	6	
3.1.	Егоизъм			
3.2.	Утилитаризъм			
3.3.	Деонтология			
3.4.	Други неконсеквенциалистски гледни точки			
3.5.	Морално вземане на решения			
Тема 4. СПРАВЕДЛИВОСТ И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ		3	3	
4.1.	Природа на справедливостта			
4.2.	Утилитарната гледна точка			
4.3.	Либертарианският подход			
4.4.	Теория на Роулс за справедливостта			
Тема 5.		3	3	

РОЛЯТА НА БИЗНЕСА В ОБЩЕСТВЕНАТА СИСТЕМА				
5.1.	Отношението бизнес / общество			
5.2.	Роля на бизнеса в обществената система			
5.3.	Общественият договор			
Тема 6. КОРПОРАЦИЯ И МОРАЛ		3	3	
6.1.	Ограничена отговорност на корпорациите			
6.2.	Етични дилеми в корпорациите			
6.3.	Може ли корпорацията да взема морални решения			
Тема 7. КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ		3	3	
7.1.	Подходи към същността на корпоративната социална отговорност			
7.2.	Пирамида на Каръл за корпоративна социална отговорност			
7.3.	CSP модел на Каръл			
Тема 8. ПОДХОД НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА		3	3	
8.1.	Произход на концепцията за заинтересованите лица			
8.2.	Типология на заинтересованите лица			
8.3.	Управление на взаимоотношенията със заинтересованите лица: пет основни въпроса			
Тема 9. УПРАВЛЕНИЕ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА		3	3	
9.1.	Идентифициране на заинтересованите лица			
9.2.	Клиентите като заинтересовани лица			
9.3.	Работещите като заинтересовани лица			
9.4.	Природната среда като заинтересовано лице			
9.5.	Местната общност като заинтересовано лице			
9.6.	Други заинтересовани лица			
		Общо:	30	30

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Работа по зададена тема	5	40
1.2.	Разработване на проект по зададена тема	1	15
1.3.	Решаване на казуси	3	15
Общо за семестриалното оценяване:		9	70
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	50
Общо за сесийното оценяване:		1	50
Общо за всички форми на контрол:		10	120

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Shaw, W. H. (2016). *Business Ethics: A Textbook with Cases*. 9th ed. Cengage Learning
2. Carroll, B. A. and A. K. Buchholtz (2017). *Business and Society: Ethics and Stakeholder Management*. 10th ed. Cengage Learning.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Crane, A., Matten, D., and Spence, L. (2008). *Corporate Social Responsibility: Readings and Cases in a Global Context*. Routledge.
2. Dankova, P., Valeva, M., Strukelj, T. (2015). A Comparative Analysis of International CSR-Standards as Enterprise Policy / Governance Innovation Guidelines. / *Systems Research and Behavioral Science. Special Issue: Corporate Social Responsibility*. Volume 32, Issue 2, pp. 152-159, March/April 2015.
3. Duska, R. (2007). *Contemporary Reflections on Business Ethics*. Springer.
4. Ferrell, O. C., Fraedrich J. and Ferrell, L. (2011). *Business Ethics: Ethical Decision Making & Cases*. 8th ed., South-Western Cengage Learning.
5. Fisher, Colin and Lovell (2006). *Business Ethics and Values: Individual, Corporate and International Perspectives*. 2nd ed. Nottingham Business School.
6. Freeman, Velamuri, and Moriarty (2006). *Company Stakeholder Responsibility: A New Approach to CSR*. Business Roundtable, Institute for Corporate Ethics Bridge Paper.
8. Habisch, A., Jonker, J. and Schmidpeter, R. (2005). *Corporate Social Responsibility across Europe*. Springer.
9. Jennings, M. (2009). *Business Ethics: Case Studies and Selected Readings*. 6th ed. Cengage Learning.